

ABRAHAM YE LOT
Genesis 13:1-18; 18:1-8, 16-19
ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 9

Eke Mkpawara

IKỌ IBUOT: “Ekam ebem iso eyom Obio Ubọn Esie ye edinen ido Esie; ndien eyedian kpukpru ńkpọ emi enọ mbufo” (Matthew 6:33).

Oforo

Abraham ama enyene ediwak ufene. Abasi ama ofori Abraham koro enye okosukde ibuoť ọnọ Abasi. Abraham ama eyere ikot Abasi, ọkpọn obio emana esie, onyuń aka ke isọn emi Abasi okowutde enye. Lot, eyen-eyen eka esie; emi okonyuń enyenede ediwak ufene ńko ama asańa ye enye. Ufene ye mme ufok-ọfọn mmọ ema eyọhọ ke mben obot. Ema eneńere ewak tutu ufań ikoduhe inọ mmọ ndiduń ọtọ kiet. Mme ekpeme ufene ema etọhọ. Mmọ kiet-kiet ekeyom eti mbiet emi ekperede mmọ man eda enọ ufene ete-ufok mmọ. Utok anam owo ọfuhọ, inyuń inemke Abasi esit. Owo kiet ikemeke nditọhọ utok; ada owo iba nditọhọ.

Utok Iduhe

Ke ndo-ndo oro Abraham okopde abana utok ke ufot mme ekpeme-eron esie ye eke Lot, enye ama etre utok oro. Nwede Abasi ọdọhọ ete: “Ndien owo Obon inyeneke ndidi owo utok; enye enyene ndinyene sun-sun ido ye kpukpru owo” (2 Nwede Timothy 2:24). Ndusuk nditọ-ọwọn esima nditọhọ nnyuń nyom ikọ ye kiet eken. Mmọ inyeneke Jesus ke esit mmọ. Nnyin ikot ite “Ama idiok-ńkpọ ama utok” (Mme Nke 17:19). Nditowon ekpenyene nditi ukpep-ńkpọ Jesus emi ọdọhọde ete: “Ofon onọ mme anam emem: koro eyekot mmọ nditọ Abasi” (Matthew 5:9). Nnyin ikot ke Nwede Mme Nke ite ke utok oto iseri ye usua (Mme Nke 10:12; 13:10), ńko ke “owo nditre utok edi ukpono” (Mme Nke 20:3).

Ke mme nwede emi Paul ewetde, ekpep nnyin ete “ekunam baba ńkpọ kiet ke ndomo idem mme ke ntańidem, edi yak owo kiet kiet ada nsuhore-esit abat ete, owo enwen fon akan imo” (Nwede Mbon Philippi 2:3). Abraham ikokotke nwede emi Paul ewetde, edi enye ama enyene ima Abasi ke esit esie onyuń anam ukem-ukem se Paul etemedede owo Abasi ndinam. Ke oyohọ inemesit, Abraham ama ayak ufań onọ eyen-eyen-eka esie ndibem iso mmek ison eke mbiet odude. Ke ntak emi ufań mikoduhe inọ kpukpru ufene mmọ ndidu ọtọ kiet, ama fon ye mmọ ndidianare man edu ke emem, man edidiana kiet onyuń odu ke otu mme ekpeme ufene ye ofuri ufok. Ndusuk ini fon ndiyak unen nnyin nnọ owo efen man edidiana kiet odu. Abraham ama osuhore idem esie. Enye ekpekowut unen esie ke ndidohọ nte ke akpana imo ibem iso imek sia imo idide akamba owo, ke Abasi okonwon ison oro onọ imo, ńko ke Abasi okokot imo idi ke obufa ison emi, ke Lot okonyuń etietiene edi. Abraham iketińke ibana mme ńkpọ emi baba kiet. Man emem odu ke ufok, enye ama ebire ndida udiana itie emi fonde akan. Enye ama ọdohọ ete: “Kuyak utok odu ke ufot mi ye afo. . . koro nnyin idide nditọ ete kiet.” Ke ata eti esit enye ama ọdohọ Lot ebem iso emek. Satan esidomo ndinam owo ama idem onyuń ọdiok iton. Jesus anwam mmọ ndifon ido nnyuń mma kiet eken, ke ini Enye anyanade onyuń onode mmọ obufa esit. Mmọ enyene ndika iso mbon akam mbak Satan editon ntak ada mme idiok-ńkpọ oro esin ke uwem mmọ. Ini efen eke owo edide ndibre mbre ye afo, Satan ekeme ndidomo fi. Anie edibre mbre ye ńkpọ mbre fo, akpan-akpan mmọ emi afo amade akan? Anie edibem iso emek udeme mfri mme udia, akpan-akpan ke ini kiet okponde akan eken?

Idiok Edimek

Mbemiso Lot emek udeme esie enye ama ebem iso ese mme ewe ison fon akan. Enye okut una-ison Jordan, nte mmon awakde, onyuń etiede “nte inwan Jehovah.” Lot ekemek ofuri una-ison emi mmon awakde onọ ufene ye idem esie. Abraham ye Lot ema edianare. Lot ama anam isan aka ke una-ison Jordan, kpa ebiet emi mmon ye ediwak mbiet edude, ke nkan edem usiaha-utin, onyuń ekpere Sodom, ata idiok idut.

Udori Eke Obukidem

Lot ikọbọnke akam ibup Abasi ibańa se idifonde ye enye. Enye ama efre abańa eyen eka ete esie. Nkukure se Lot okokutde ekedi una-isọń oro ediwak mmọń ye mbiet edude enọ ufene esie. Enye ikesehe nkań Obio-Abasi. Lot ebiet owo emi odude uwem ọnọ udori obukidem, efrede abańa nti nkpọ eke Spirit.

Ọkpọfọn didie edieke Lot okpokowutde nsuhọre idem ye ukpono ọnọ eyen eka ete esie! Iko Abasi eteme nnyin ndifon ido nnyuń nkere mbańa mbon efen, nnyuń nkpono mmọ eke ekpode ekan nnyin. Edieke Lot ekpekenyenede eti esit nte eyen eka ete esie, enye ọkpọkọdọhọ ete “Eyen-eka ete mi, Abraham, afo bem iso mek. Afo omokpon akan mi, afo ekpenyene ndibem iso mmek.” Abasi ọkpọkọdiọń enye, mme ufene esie ekpenyuń enyene ediwak mbiet nko.

Ndusuk nditọwọń ebiat ini mmọ ke mbre tutu mmọ inyeneke ọyọhọ ini ndikpep ukpep-nkpọ emi esinyenede ke Usen-Ọbọń ye iko ibuat eke enọde mmọ. Ata ekese nditọwọń emi minyeneke erinyańa ebiat okuk mmọ ke ikpikpu ndise ye ndiọi nweđ tutu nsuhọ iduhe aba ndida ndep nweđ ukpep ikwọ emi akpanamde ọniọń mmọ ọtọt ndida nnam nkpọ nno Ọbọń. Utọ nditọwọń oro eyom nkpọ isọń ikpọń-ikpọń, inyuń iyomke mme edidiọń emi etode Obio-Abasi. Mme nkpọ isọń emi ibighike inyuń inọhọ uyuhọ, ke ini mme nkpọ Spirit enọde ata inemesit mi ye mme utip ke Obio-Abasi. Lot ama oforo adańa nte enye okodude ye Abraham. Nso iditibe ke Lot ama adianare ọkpọń enye? Nte Lot eyekeme nditim nnam utom esie edieke enye miduhe aba ke idak ukpeme Abraham? Nte Lot eyeforo ke ini enye ekekerede abańa ufọn idem esie ikpọń? Nte idomo eyenuk enye aka idiok obio Sodom?

Ọyọhọ Eridiọń

Owo ekeme ndikere ete, Abraham ikanamke ọfọn ke ndiyak Lot ebem iso emek. Edi Abraham ikadaha udiana eti. Ke esit esie, Abraham ama enyene emem emi otode edinam eti nkpọ. Edidiọń Abasi ama odu ke uwem esie koro enye okoyomde edidiana kiet akan utok. Abraham ekemek ndinam se inende ndinyuń nkere mbańa nkpọ Spirit mbemiso nkpọ obukidem. Abraham ekemek Abasi nte udeme esie. Abasi ama ọdiọń enye. Ke akpanikọ, Abasi ama ọdiọń Abraham ke nkpọ uwem emi ọkọrọ ye eke spirit.

Abasi ama etiń ikọ ọnọ Abraham. Ọkọdọhọ enye emenere enyin esie ese ke usiaha utin ye ke usop utin ye edere ye usuk nte enye ekemedede ndikut. Abasi ama ayak kpukpru isọń emi Abraham ekekemedede ndikut ọnọ enye. Abasi ọtọńo ntak edemere eńwońo Esie ndidiọń Abraham. Ke nkań esie, Abraham ama ọbọp itie uwa onyuń okpono Abasi do. Abraham ama emehe ke ndibọp itie uwa nnyuń nkpono Abasi. Oro ekedi usuń nte enye akadade ooro onyuń ọkọm Abasi. Iduhe baba itie ke ofuri nweđ Abasi emi nnyin ikotde ite ke Lot ama ọbọp itie uwa ọnọ Abasi. Eyak nnyin ikutre ndikpono Abasi.

Ke nsio-nsio ini, Abasi ama esisobo ye Abraham. “Enyuń ekot enye ete ufan Abasi” (James 2:23). Ini kiet Abasi ọdọhọ enye ete: “Sańa ke iso mi, nyuń fọn ma.” Abasi ama ọnọ enye obufa enyiń. Mbemiso ini emi, ekediọńo enye nte “Abram,” edi tọńo ke ini oro ekabare ekot enye “Abraham.”

Abasi ọkọdọhọ abańa Abraham ete: “Koro mmemek enye, kpań enye ekpeteme nditọ esie ye ufok esie eke editienede enye, ete ekpema usuń Jehovah, ndinam se ifonde inyuń inende.” Nso ke Abasi editiń abańa fi?

Se Afo emekde

Abasi adara mmọ eke esinde esit mmọ ke nkpọ enyọń, minyuń isinke ke nkpọ isọń, koro ọtọ nte nkpọ-uto mmọ edude, do ke esit mmọ edinyuń edu. Jesus ọńwońo ete: “Ekam ebemiso eyom Obio Ubọń Esie ye edinen ido Esie; ndien eyedian kpukpru nkpọ emi enọ mbufo” (Matthew 6:33). Nso ke afo ama akan, nkpọ isọń, mme nkpọ spirit? Ewe ke afo emek, nditiene Abasi, mme ndiyom mme ikpikpu nkpọ ererimbot emi?

MME MBUME

- 1 Nso ikedi ntak emi Abasi okoforide Abraham?
- 2 Nso idi ntak emi Abraham ye Lot ekedianarede ekpōñ kiet eken?
- 3 Anie ekebem iso emek?
- 4 Nso idi ntak emi Abraham mikoyomke utōk odu ke ufōt mme ekpeme ufene mmō?
- 5 Nso ke Lot ekemek?
- 6 Nso ikanam enye emek isōñ oro?
- 7 Nso oruk mme owo ekeḍuñ ke Sodom?
- 8 Isōñ emi Abasi ọkōnōde Abraham okokpon adaña didie?
- 9 Anie owo ekemek eti udeme?
- 10 Nte nnyin ikpebem iso iyom ñkpō Obio-Abasi mme eke isōñ?